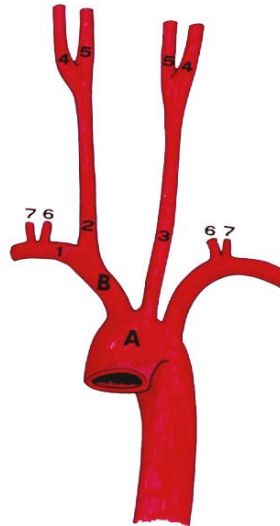
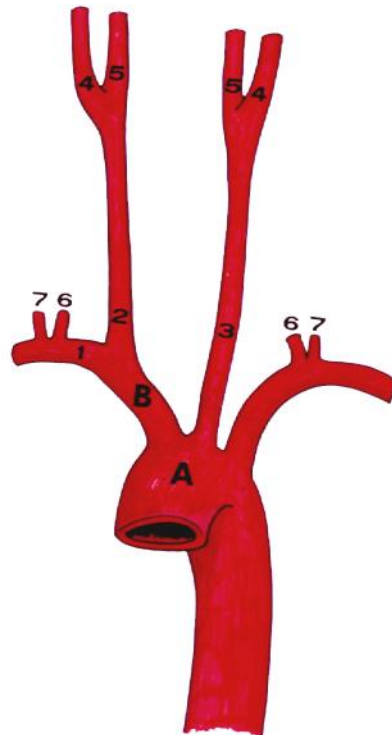

Arterier på hoved og hals

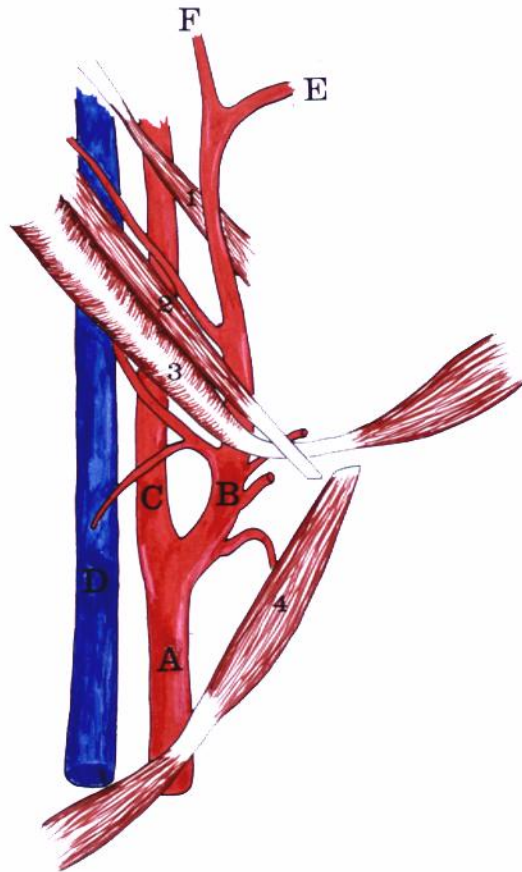

arcus aortae

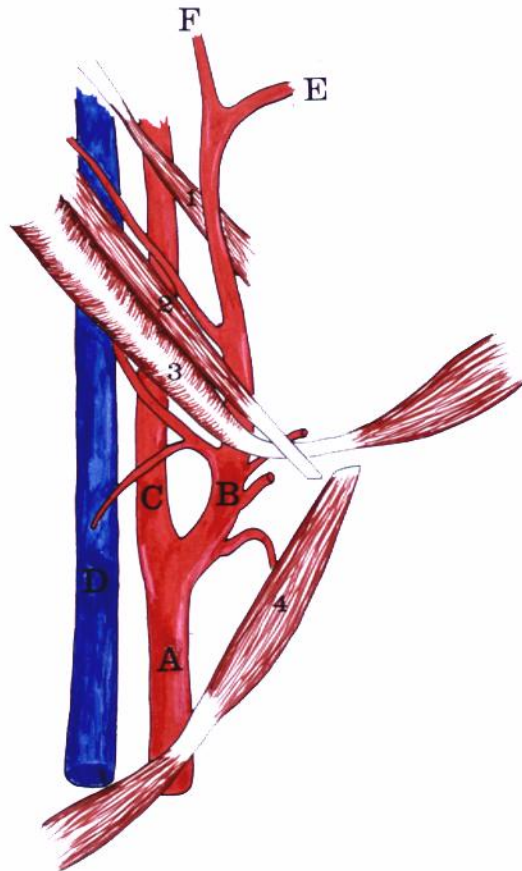
Billedet viser arcus aortae (A). Herfra skulle egentlig afgå 4 arterier; 2 til hovedet og 2 til armene. På højre side afgår de 2 med en fælles stamme. Fra konveksiteten afgår tre grene: truncus brachiocephalicus (B), a. carotis communis sinistra (3) og a. subclavia sinistra, der ikke er markeret. Truncus brachiocephalicus deler sig i a. subclavia dextra (1) og a. carotis communis dextra (2). Delingen sker bag clavicula. Halsens egentlige arteriestammer er a. carotis communis i højre og venstre side; de deler sig begge i a. carotis externa og interna (4 og 5). Til halsens arteriestammer hører desuden a. vertebralis, der afgår fra a. subclavia (6).

arteria carotis communis

Her ses a. carotis communis (A) og dens to grene, a. carotis externa (B) og a. carotis interna (C). A. carotis communis og a. carotis interna har ingen sidegrene i halsen, hvor imod a. carotis externa er let genkendelig på afgangene af flere grene. Langs med a. carotis interna og a. carotis communis ligger den store halsvene (D). Delingen af a. carotis communis sker i højde med strubehovedet. Både a. carotis externa og a. carotis interna går profunt for venter posterior mm. digastrici, markeret med et 3-tal samt dens "følgemuskel", m. stylohyoideus, der er mærket med tallet 2. A. carotis externa's sidegrene afgår alle undtagen én før arterien går profunt for venter posterior mm. digastrici. A. carotis externa's endegrene (E og F).

placering af de store halsarterier

Det er vigtigt at gøre sig klart, i hvilken region eller i hvilke regioner arterie-stammerne er placeret.

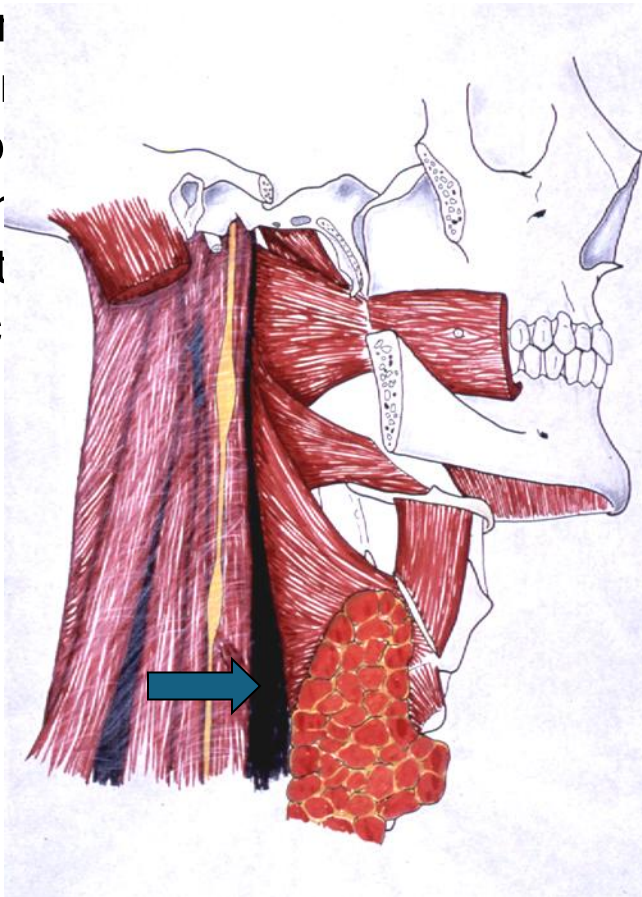
A. carotis communis og a. carotis interna ligger i spatium lateropharyngeum.

A. carotis externa ligger i spatium lateropharyngeum med sin nederste halvdel.

Det vil sige, at hele stykket under m. digastricus ligger i spatium lateropharyngeum, mens den øverste del, hvorfra endegrenene afgår, ligger i gld. parotis. A. carotis communis krydses af m. omohyoideus (4).

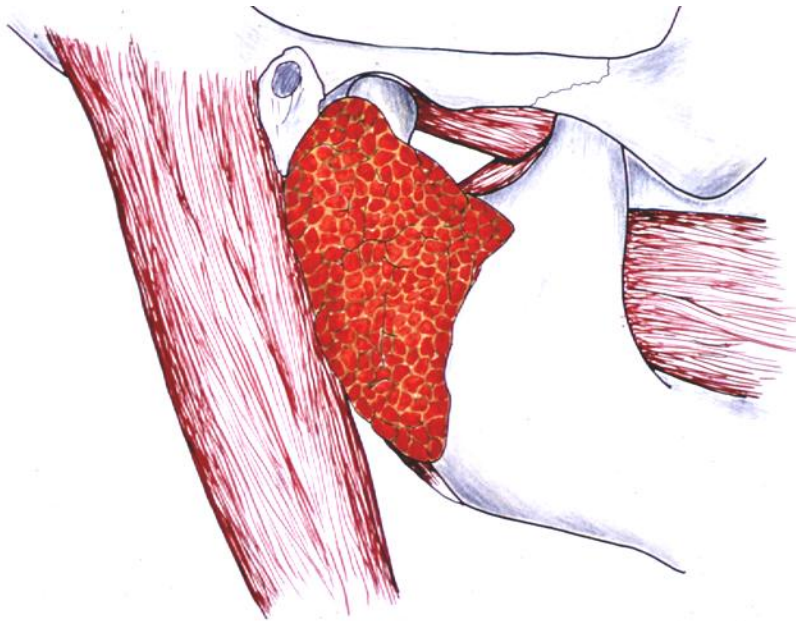
spatium lateropharyngeum

Spatium
apertum
indeholdende
prævertebrale
Spatium
og viscera

Stammerer sig fra basis cranii externa til
er en bindevævssøjle
og dannes af
iale væg dannes af viscera.
mellem prævertebralmuskler

gld. parotis

For at komme ind i spatium lateropharyngeum opadtil må man fjerne gld. parotis, der her ses rødfarvet. Forvæggen i denne del af spatium er pterygoidermuren.

m. sternocleidomastoideus

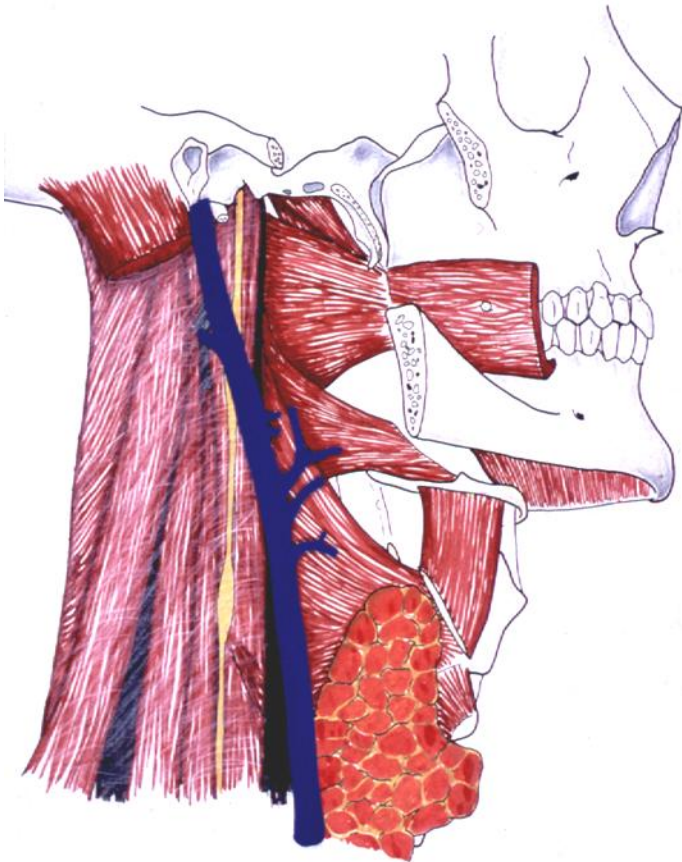
Længst nede dækkes spatium lateropharyngeum af m. sternocleidomastoideus. Musklen aflukker spatium på overfladen et meget langt stykke. Det vil sige, at det er nødvendigt at fjerne m. sternocleidomastoideus for at få et overblik over spatium lateropharyngeum. For at frilægge a. carotis communis og a. carotis interna fra apertura thoracis superior til basis cranii må både m. sternocleidomastoideus og gld. parotis fjernes.

arterier (spatium lateropharyngeum)

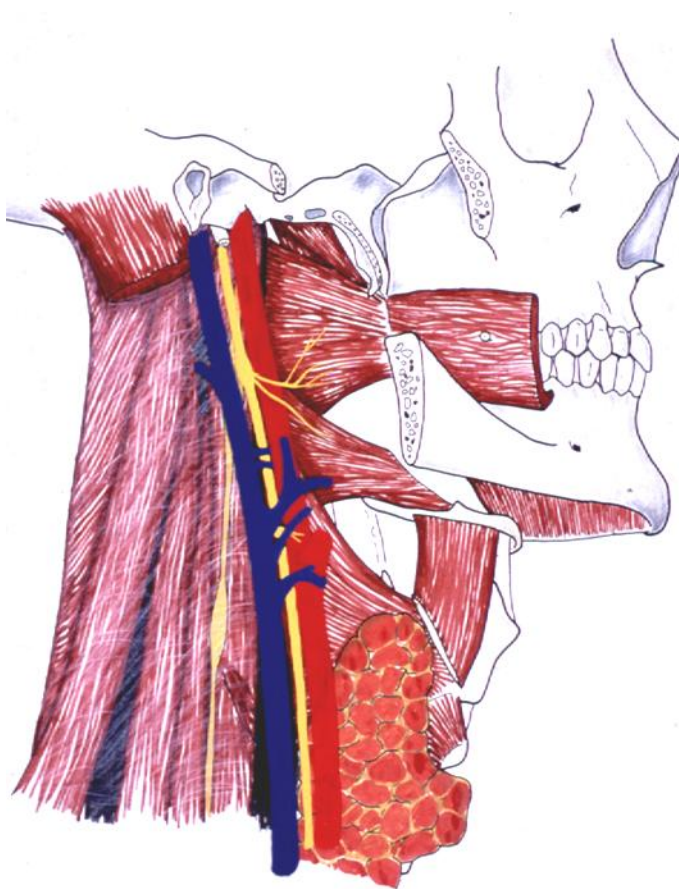
Billedet viser a. carotis communis nedadtil og a. carotis interna opadtil. Arterierne gennemløber spatium lateropharyngeum.

vener (spatium lateropharyngeum)

Langs med a. carotis interna og senere a. carotis communis løber den store halsvene; den går fra basis cranii til apertura thoracis superior.

halsens kar- og nervestreng

Her ses n. vagus, som ligger i furen mellem den store halsvene og a. carotis interna og a. carotis communis. Det er den længdegående gule linie. A. carotis interna, a. carotis communis, den store halsvene og n. vagus benævnes halsens kar- og nervestreng.

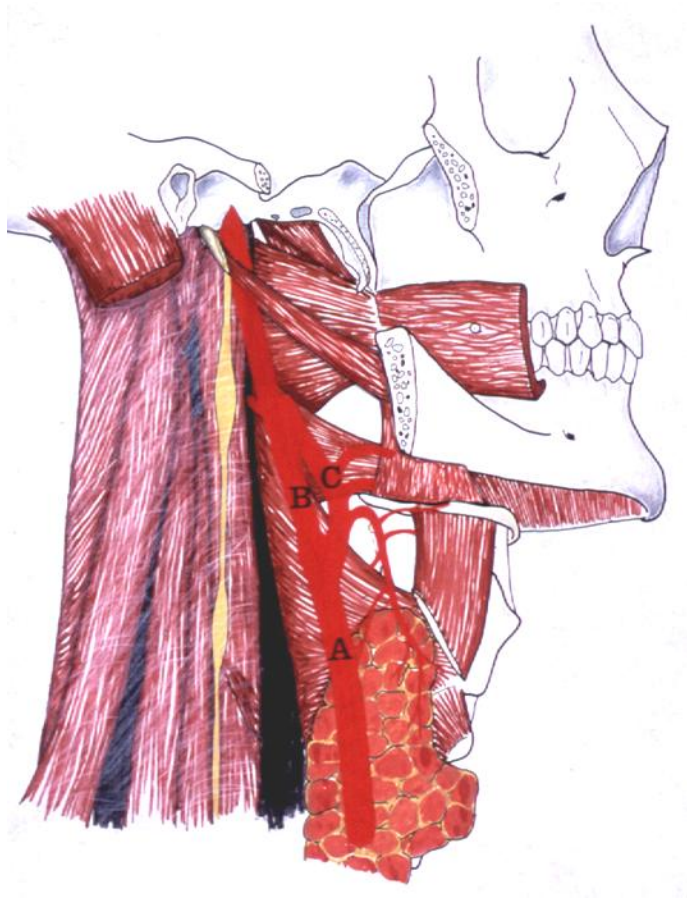
arteria carotis' relationer

Her er vist både a. carotis communis, a. carotis interna og externa. Som tidligere nævnt krydses carotidernes laterale flader af m. digastricus, venter posterior og m. stylohyoideus. Det gælder for a. carotis interna og externa.

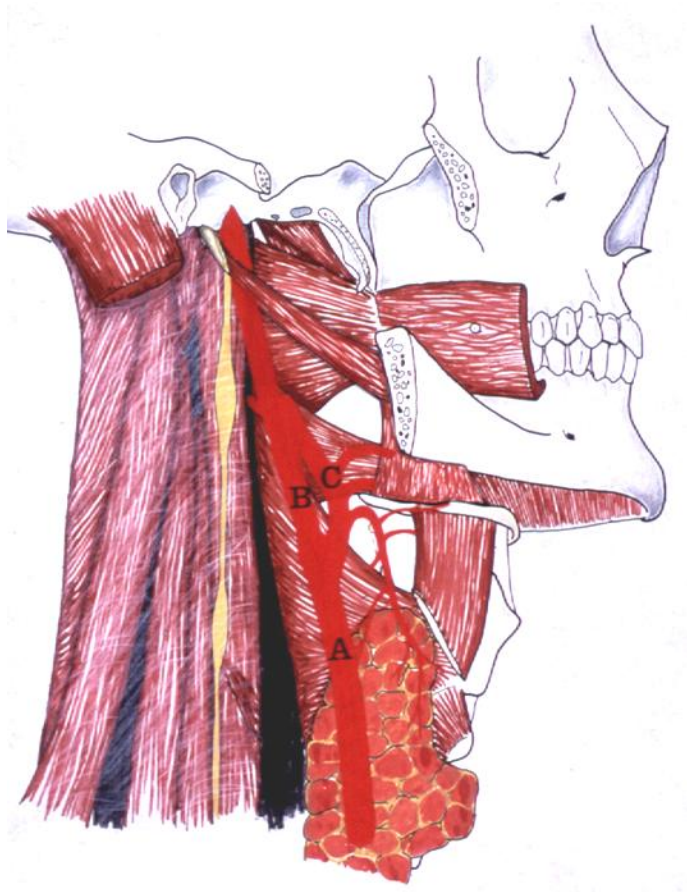
Vi rekapitulerer: A. carotis communis og a. carotis interna ligger på halsen udelukkende i spatium lateropharyngeum. Nedre halvdel af a. carotis externa ligger i spatium lateropharyngeum og den øvre i gld. parotis. Lateralt for a. carotis interna og externa krydser venter posterior m. digastrici samt m. stylohyoideus, m. omohyoideus krydser a. carotis communis, n. sternocleido-mastoideus dækker over et betydeligt stykke af spatium lateropharyngeum med kar og nerver.

repetition / spørgsmål

Spm: Hvilke strukturer er markeret a, b og c?

repetition / svar

Spm: Hvilke strukturer er markeret a, b og c?

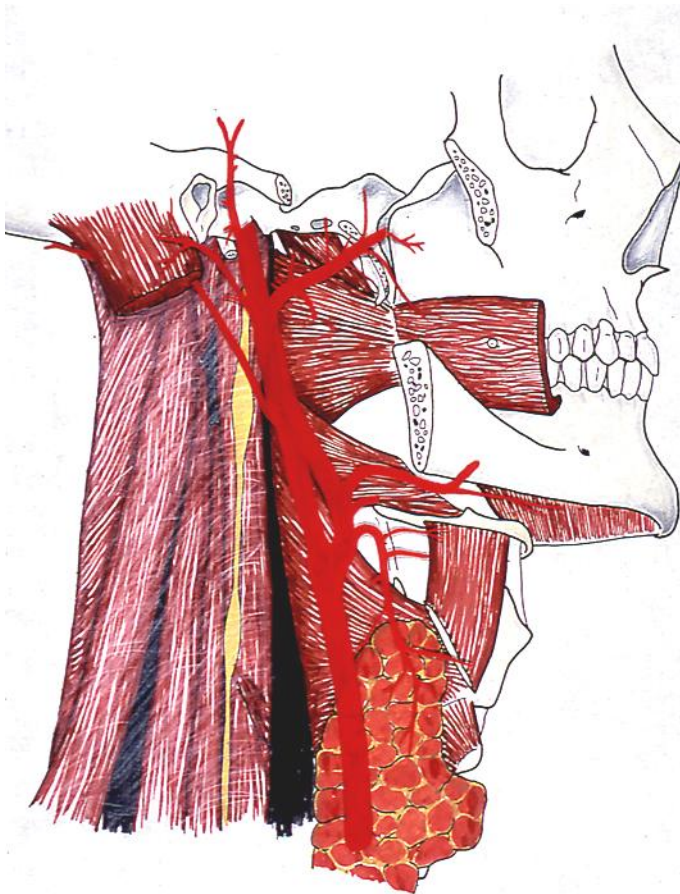
Svaret er:

(A) er a. carotis communis

(B) er a. carotis interna

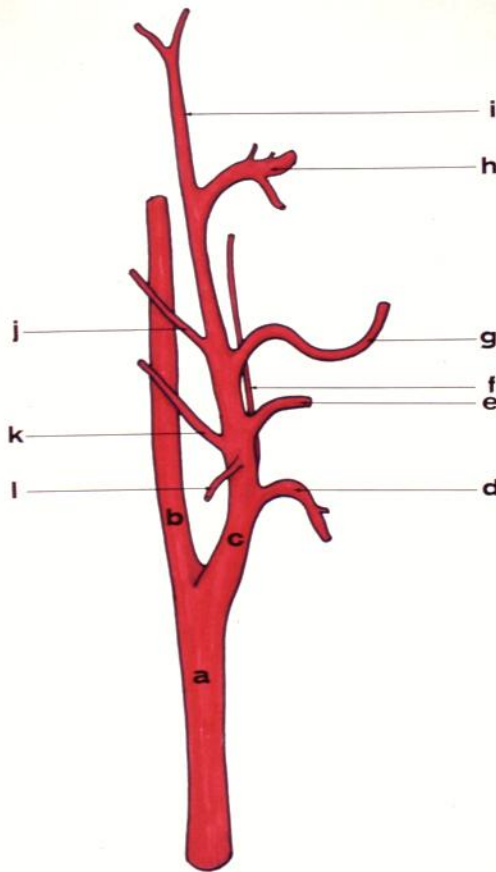
(C) er den nederste del af a. carotis externa; den øverste del er skåret fra.

a. carotis externa

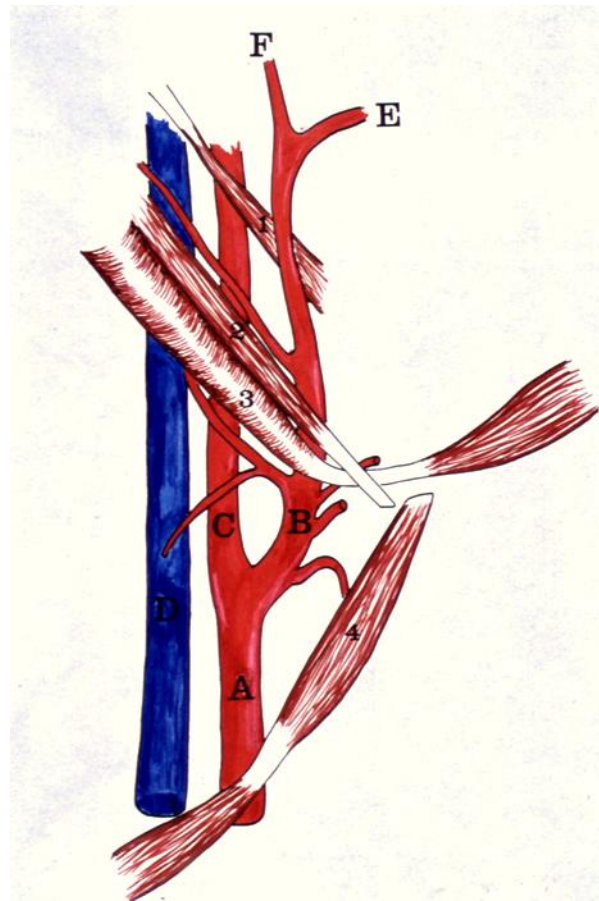
Billedet viser a. carotis externa i fuld udstrækning. Det vil sige, at den del, der ligger i gld. parotis, også er med. Opadtil ses a. carotis externa's to endegrene.

”carotiderne”

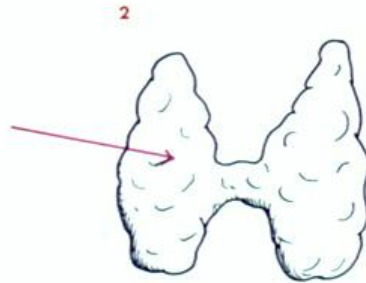
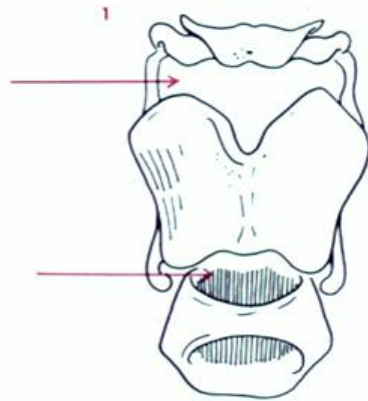
Billedet viser carotiderne fremstillet som et træ med forgreninger. (a) er a. carotis communis, (b) a. carotis interna og (c) er a. carotis externa, let kendelig på grenene. A. carotis interna har ingen grene på halsen. Den fortsætter i kraniet gennem foramen caroticum externus. Kun halsdelen omtales i dette program. Fra a. carotis externa afgår tre grene fra forvæggen; det er (d), (e) og (g), to grene fra bagvæggen (k) og en gren fra medialvæggen (f) samt en lille gren fra lateralvæggen (l), den er uden interesse. Endelig har a. carotis externa to endegrene (h og i). Fra forvæggen afgår nederst a. thyroidea superior, nærket (d), i midten a. lingualis mærket (e) og øverst a. facialis (g). Fra bagvæggen afgår nederst a. occipitalis (k) og over den a. auricularis posterior (j). Grenen fra medialvæggen, a. pharyngea ascendens (f). Endegrenene er a. maxillaris (h) og a. temporalis superior (i).

sidegrene fra a. carotis externa

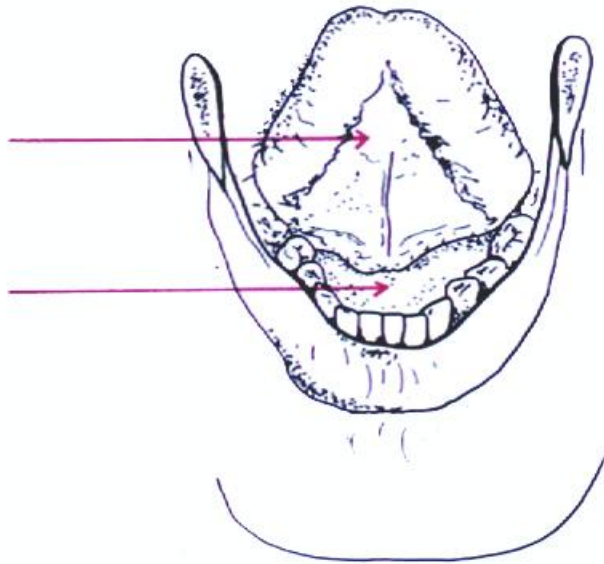
Alle sidegrenene fra a. carotis externa afgår i spatium lateropharyngeum undtagen den øverste gren fra bagvæggen, a. auricularis posterior, der afgår i parotis. Det er den gren, der ligger lige over m. stylohyoideus (2). Endegrenene, a. maxillaris og a. temporalis superficialis, afgår i gld. parotis bag collum mandibulae. Tegningen antyder, hvor de forskellige grene går hen efter afgang fra stammen. Den nederste gren fra forvæggen, a. thyreoidea superior, går til skjoldbruskkirtlen. - a. lingualis, der er næste gren fra forvæggen, afgår lige ud for det store B; den løber fra spatium lateropharyngeum til tungen. - a. facialis, der er øverste gren fra forvæggen, går ind i regio submandibularis, idet den går profundt for m. digastricus. Fra regio submandibularis går den til ansigtet. Arterien ses umiddelbart over det store B, der markerer a. carotis externa. Den kan følges profundt for m. digastricus. A. occipitalis fra bagvæggen følger nedre kant af venter nuchae. A. auricularis posterior, der afgår lige over 2-tallet, løber bagud til øret fra gld. parotis. A. temporalis superficialis (F), fortsætter fra regio parotidea til regio temporalis og a. maxillaris (E), fortsætter fra regio parotidea gennem pterygoidermuren ind i regio infratemporalis og ender i fossa pterygopalatina.

a. thyreoidea superior

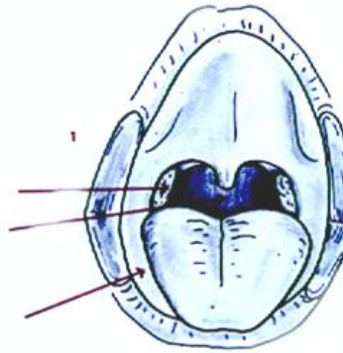
Dette og de følgende billeder skal give et visuelt indtryk af hovedforsyningsområderne for a. carotis externa's grene. A. thyreoidea superior forsyner store dele af larynx (1) og af gld. thyreoidea (2).

a. lingualis

A. lingualis - anden gren fra forfladen af a. carotis externa - forsyner tunge og mundbund.

a. facialis

A. facialis forsyner tonsillen, det er den øverste pil på Fig. 1, og dermed lidt af svælgvæggen. Det er den midterste pil.

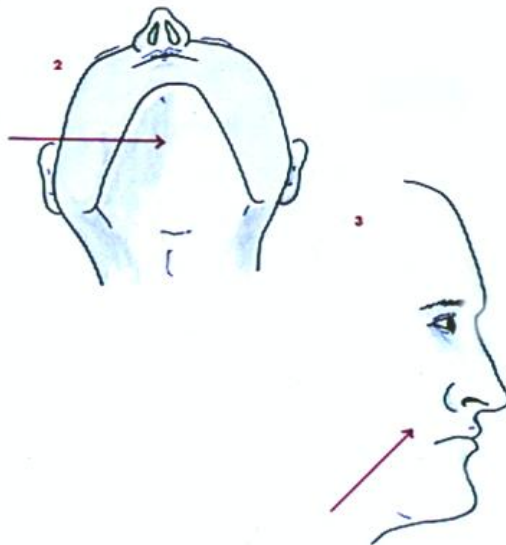
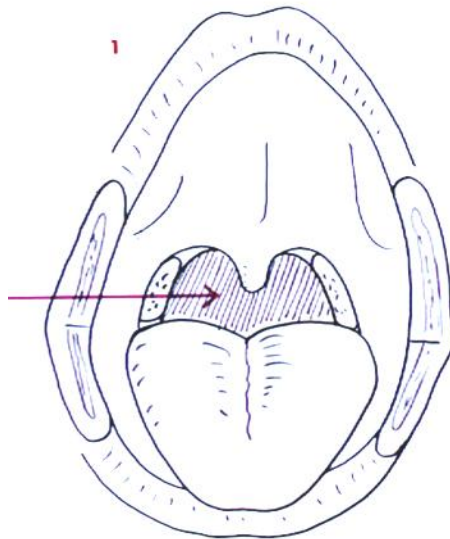

Fig. 2 viser, at den forsyner regio submandibularis.

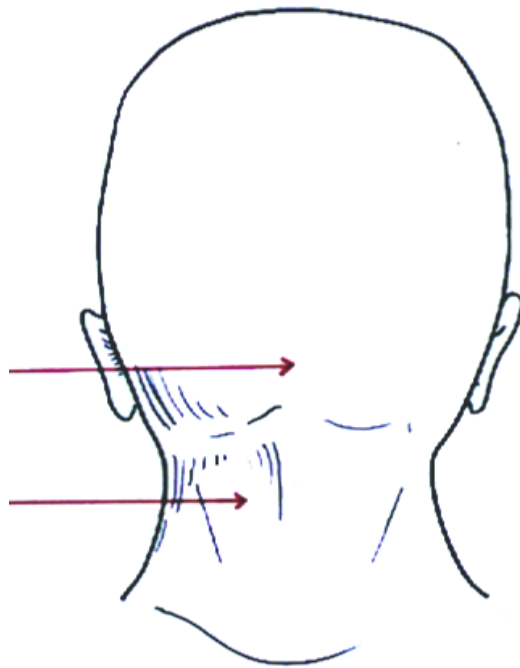
Fig. 3 illustrerer, at den forsyner ansigtet under øjenspalten, specielt læber og kinder. Den nederste pil på øverste tegning viser det samme, blot fra indsiden. Inden du går videre indprint disse tre tegninger og dernæst hovedforsynings-området.

a. pharyngea ascendens

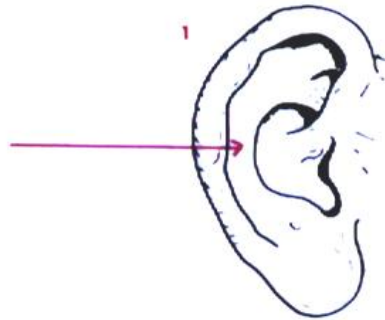
A. pharyngea ascendens
forsyner pharynx.

a. occipitalis

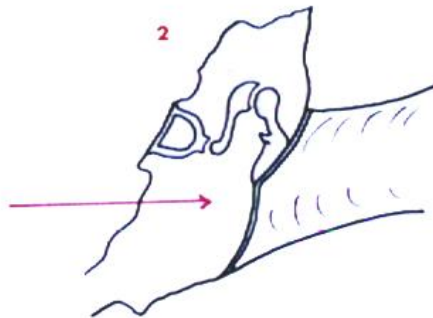

Den nederste gren fra bagvæggen, a. occipitalis, forsyner regio nuchae og regio occipitalis, vist med henholdsvis den nederste og den øverste pil.

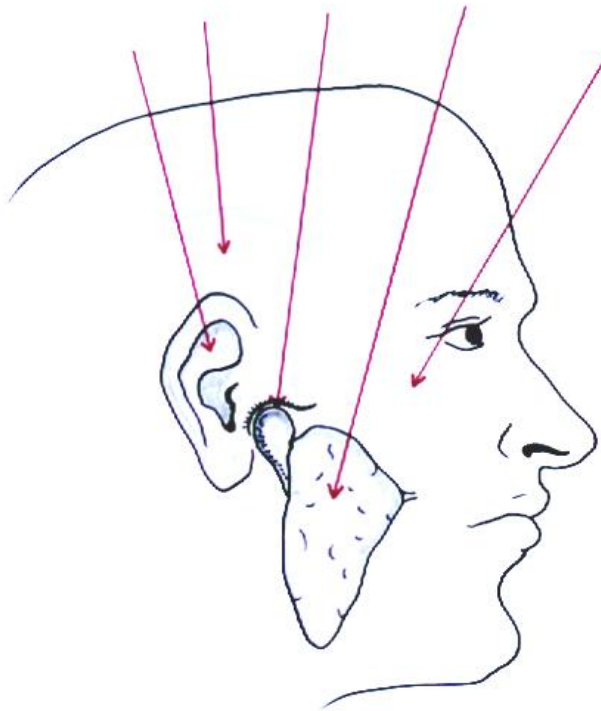
a. auricularis posterior

Den øverste gren fra bagvæggen, a. auricularis posterior, forsyner det ydre øre, øverste tegning, og en del af mellemøret, nederste tegning.

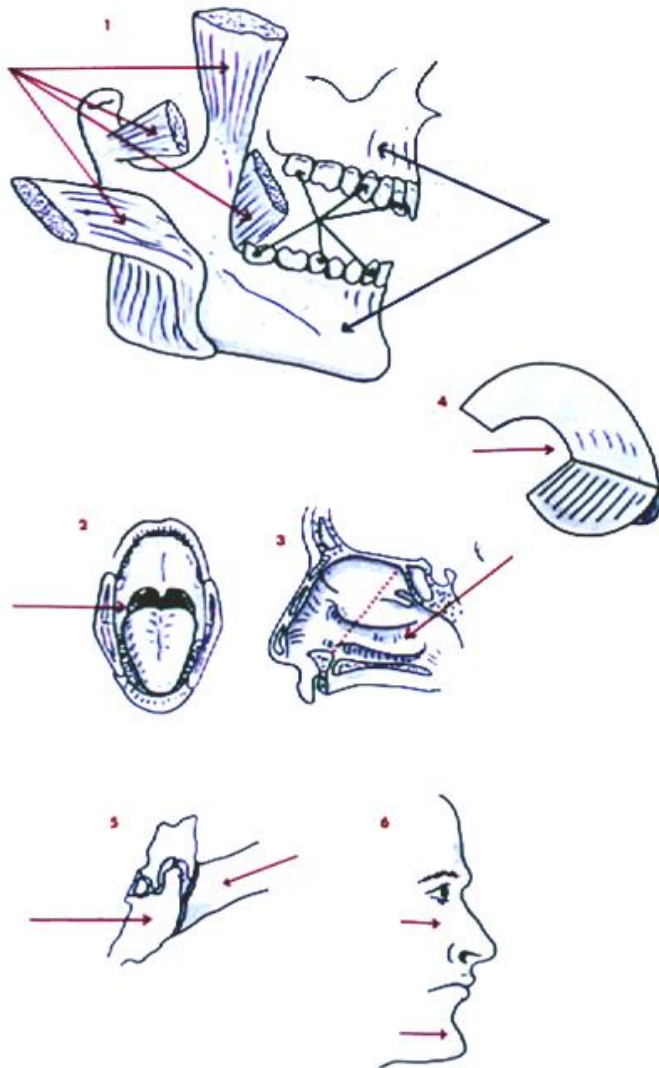

a. temporalis superficialis

A. temporalis superficialis forsyner gld. parotis, vist ved pil nr. 2 fra højre, kæbeleddet, pil nr. 3, og det ydre øre, vist med bageste pil. Endvidere forsyner den regio temporalis vist med næstbageste pil, dele af regio epicranii samt den bageste del af ansigtet. Det er vist ved den forreste af pilene, indprent disse områder.

a. maxillaris

Skitsen viser a. maxillaris' forsyningsområde. Det er det mest udviklede og meget vigtigt for os.

Fig. 1 viser, at den forsyner de fire tyggemusklér, vist ved de fire røde streger, samt alle tænder i over- og underkæbe.

Fig. 2 viser, at den sender grene til store dele af mundhulen, foruden tænderne skal særligt ganen nævnes.

Fig. 3 viser, at den forsyner store dele af næsehulen.

Fig. 4 viser et vigtigt forsyningsområde, nemlig dura, altså beklædningen i kraniehulen.

Fig. 5 viser grene til trommehule og øregang.

Fig. 6 viser grene til ansigtet under øjenspalten.

Du bedes rekapitulere dette forsyningsområde.